

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN ÖĞRENME STİLLERİ İLE BAZI DEĞİŞKENLER ARASINDAKİ İLİŞKİNİN ARAŞTIRILMASI

Orhan Karamustafaoğlu

Doç. Dr., Amasya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, İlköğretim Bölümü, Amasya, orseka@yahoo.com

Emine Yurtyapan

Amasya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İlköğretim Fen Bilgisi Eğitimi Anabilim Dalı

Övgü Çoşkun

Amasya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İlköğretim Fen Bilgisi Eğitimi Anabilim Dalı

Ömer Faruk Divarçı

Amasya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İlköğretim Fen Bilgisi Eğitimi Anabilim Dalı

Mahsuni Derin

Amasya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İlköğretim Fen Bilgisi Eğitimi Anabilim Dalı

ÖZET

Bu araştırma betimsel bir çalışma olup, ilişkisel tarama modelinde yürütülmüştür. Çalışmanın amacı devlet okullarında ve özel okullarda öğrenim gören ortaöğretim yaş grubu öğrencilerinin, öğrenme stillerini incelemek, inceleme sonuçlarını sınıflara göre ayırıp karşılaştırmak ve aynı zamanda cinsiyet değişkeninin öğrenme stiline etkisini araştırmaktır. Verilerin toplanmasında Kolb Öğrenme Stili Envanteri kullanılmıştır. Araştırma 2013-2014 eğitim-öğretim yılı güz döneminde, Amasya ve Tokat ilinde bulunan devlet okullarındaki ve özel okullardaki ortaokul öğrencilerinin öğrenme stillerini belirlemek ve öğrenme stillerinin cinsiyet, okul türü, başarı durumu değişkenleriyle karşılaştırılmasını araştırmaktadır. Araştırmadaki örneklem N=430 kişi olup kolay ulaşılabilir örneklem seçim yöntemiyle belirlenmiştir. Ortaokul öğrencilerinin cinsiyet, genel başarı durumu ile öğrenme stilleri arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır. Ancak öğrencilerin devam ettikleri okul türü ile öğrenme stilleri arasında anlamlı bir fark olduğu görülmüştür. Bu farklılık ise devlet okulları lehinedir. Bu bulgular ışığında öğrenme şekillerinin kişisel olduğu ve her bireyin öğrenme stiline farklı olduğu sonucuna varabiliriz. Bu nedenle öğrencilerin öğrenme stillerini tespit edip öğrenme-öğretmen sürecinin kişilerin öğrenme stillerine göre planlanması bireylerin öğrenmesinde faydalı olabilir.

Anahtar Kelimeler: Cinsiyet, Kolb Öğrenme Stili Envanteri, Okul türü, Öğrenme stilleri

INVESTIGATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN SOME VARIABLES AND THE LEARNING STYLES OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS

ABSTRACT

This research is a descriptive study and the relational model was conducted. The aim is to examine the learning skills of secondary class students in private and state schools and to get out if there is any relationship due to sex, class and learning skills. The Kolb Learning Style Inventory was used for the data collections. This research was conducted with secondary class private and state schools in Amasya and Tokat during 2013-2014 academic years. In addition this research aims to define the learning skills of students in relationship to sex, school and academic success. For this the scale was conducted with 430 students. Secondary students gender, there was no significant difference between learning styles and success in general. However, the type of school they attend students were found to be a significant difference between learning styles. These differences in favor of the public schools. These findings suggest that there is a personal way of learning, and we can conclude that in the light of each individual's learning style is different. Therefore, to detect students' learning styles and learning styles of individuals based on the planning of teacher-learning process can be useful in the learning of individuals.

Keywords: Gender, Kolb Learning Style Inventory, Learning skills, Type of school

GİRİŞ

İnsanın çevreyi tanıma ve anlamlandırma süreci doğduğu ilk andan itibaren merak duygusu ile başlar. Merak öğrenmenin ilk basamağıdır. Çünkü ilgi uyanmış, beyin hazırlanmış, bütün kanallar açılmış bilgi beklenmektedir. Bu anlamda öğrenmenin yaşantılar yoluyla edinilen yaşam boyu devam eden bilgiyi işleme süreci olduğu söyleyebiliriz. Ancak öğrenmenin gerçekleşebilmesi için sadece merak ve ilgi yeterli değildir. Öğrenmeyi etkileyen çevresel ve bireysel pek çok faktör vardır. Son yıllarda yapılan pek çok araştırma öğrenme sürecinde zekâ, yaş, cinsiyet gibi faktörlerin yanı sıra bireylerin öğrenirken kullandıkları yöntem ve teknik farklılıklarına dikkat çekmektedir. Günümüzde eğitim sisteminde benimsenen Yapılandırmacı eğitim anlayışı, öğrenme gerçekleşirken bilginin öğrenen kişi tarafından kişiye özgü bir şekilde oluşturulması gerektiğini savunur. Dolayısıyla öğrenme sürecindeki her birey öğrenmeyi farklı biçimlerde gerçekleştirebilir. Felder (1996)'e göre bireyleri bilgiyi alma ve işleme sürecinde bir takım farklı yöntemler kullanmaktadır. Kimileri matematiksel modelleri kullanmayı, kimileri görsel şemaları kullanmayı tercih etmektedirler. Bazı bireyler ise sözel ifadeleri kullanmaktadır. İçsel ve bireysel yönelimleri kullanan bireyler de bulunmaktadır. Yazara göre bu farklılıkların olması bireylerin farklı öğrenme stillerine sahip olduklarının kanıtı olarak kabul edilebilir. 1940 yılından itibaren öğrenme stilleri üzerine birçok araştırma yapılmıştır. İlk defa öğrenme stilleri kavramı 1960 yılında Rita Dunn tarafından belirtilmiştir. 1970 yılından sonra yaygın olarak kullanılmaya başlanmıştır (Brandt, 1990:10). Daha sonra yapılan çalışmalarda da farklı öğrenme stili modelleri geliştirilmiş ama aralarında belirgin bir fark olmadığından dolayı daha iyi ya da kötü ayrımı yapılamamıştır.

Öğrenme stilleri kişinin öğrenme işleminden önceki süreçte, öğrenme gerçekleşirken ve öğrenilen bilginin tekrar hatırlanması aşamalarında kendine özgü yollar kullanmadır. Öğrenme stillerinin kişiye özgü yollar olması nedeniyle de bir bireyin öğrenme stili bir başka bireyin öğrenme stili ile karşılaştırılmamalıdır. Ayrıca bireylerin yaşamları boyunca farklı öğrenme stillerini kullanmaları olasıdır ancak bu öğrenme stillerinden bir tanesini daha baskın şekilde kullanmaktadırlar. Çünkü öğrenme de bireysel farklılıklar vardır. Öğrenemeyen birey yoktur. Kendini iyi tanıyan birey doğru zamanlama ve stille

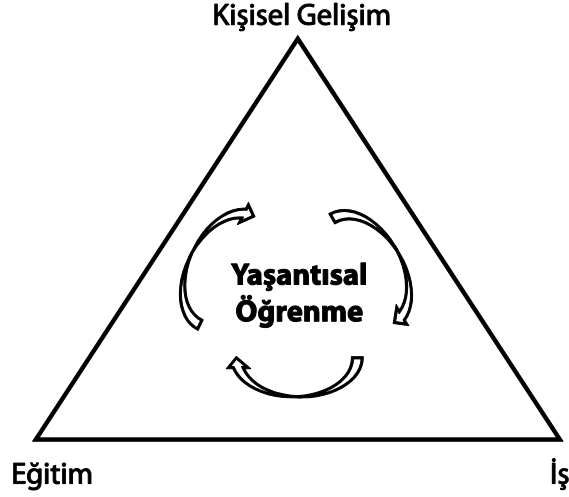
öğrenme işini bir kargaşa olmaktan çıkarıp, yaşantısında uygulamaya koyabilir. Doğru stili bulmak içinde süreç içinde farkında olmadan farklı farklı stilleri kullanmış olur.

Yapılan araştırmalarda, öğrencilerin kendi tercih ettikleri öğrenme stiliyle öğrendiklerinde;

- Öğretime karşı olumlu tutumlarda istatistikî anlamda artış olduğu,
- Kendinden farklı olanı kabullenmede artış olduğu,
- Akademik başarıda istatistiksel olarak önemli oranda artış olduğu,
- Sınıf içi davranışlarda ve disiplinde olumlu yönde gelişme olduğu,
- Ev ödevlerini bitirmede daha çok içsel disiplinin olduğu düşünülmektedir.

Eğer öğretmenler-veliler, öğrencilerin öğrenme stillerini öğrenirse sınıf içinde ve evlerinde çocukları için doğru olan stratejiyi uygularsa, öğrenmeyi hem daha verimli hem de daha eğlenceli hale getirebilirler. Uzmanların bu yöndeki görüşleri; Guild'e göre eğitimciler kişisel farkında olma, müfredat tasarımı ve öğretim süreçlerine uygulama ve tanısız bakış olmak üzere üç farklı öğrenme stiline sahiptir.

Öğrenme stillerinin belirlenmesi için en çok kullanılan ölçeklerden biri de Kolb'un Yaşantısız Öğrenme kuramına göre hazırlanmış "Learning Styles Scale"dir. Ölçeğin Türkçe'ye çevrilmesi 1993 yılında Buket Akkoyunlu ve Peter Aşkar tarafından yapılmıştır (Genç ve Kocaarslan, 2013:333). David A. Kolb'un "Yaşantısız Öğrenme Kuramı"na göre insanlar kendi yaşantıları sonucunda kazanmış oldukları deneyimlerden öğrenirler ve bu öğrenmelerini değerlendirebilmektedirler. Yaşantısız öğrenme kolejler, üniversiteler gibi birçok kurumda kullanılan bir öğretim metodu olmuştur (Kolb, 1984:3). Kişisel gelişim ve eğitim kavramları yaşantısız öğrenme çatısı altında birbirleriyle ilişkilendirilebilir. Yaşantısız öğrenme ihtiyaç duyulan iş gücünü göz önünde bulundurur ve eğitimin amaçlarına dönük bir sistem sunar ve yaşantısız öğrenme gerçek dünya ile sınıf arasında gelişmeye dönük bir ilişki kurar.

Şekil 1. Eğitim, İş ve Kişisel Gelişim Bağları Olarak Yaşantısal Öğrenme (Kolb, 1984:4)

Kolb'a göre yeni öğrenilecek bilgi, beceri ve tutumlar yaşantısal öğrenmenin dört biçimi içinde bulunmasıyla kazanılabilir. Öğrencilerin aktif olabilmeleri için sahip olmaları gereken dört farklı yetenek bulunmaktadır. Bunlar; Somut Yaşantı (SY), Yansıtıcı Gözlem (YG), Soyut Kavramsallaştırma (SK) ve Aktif Yaşantı (AY) yetenekleridir.

Kolb öğrenme sürecini soyut kavramsallaştırmadan somut yaşantıya, aktif yaşantıdan yansıtıcı gözleme olmak üzere iki temel boyutu olduğunu ileri sürmüştür. Kolb öğrenme stili modelinde bireyin bilgiyi nasıl algıladığını somut yaşantı ve soyut kavramsallaştırma açıklarken, bireyin bilgiyi nasıl işlediğini yansıtıcı gözlem ve aktif yaşantı açıklamaktadır.

Buradan yola çıkarak Kolb öğrenme stili modeline göre insanlar bilgiyi hissederek ve düşünerek algılamak, izleyerek ve yaparak işlerler. Kolb yaşantısal öğrenme modelini dört aşamalı bir döngü olarak ifade etmektedir. Bu dört aşamalı döngü somut yaşantı, yansıtıcı gözlem, soyut kavramsallaştırma ve aktif yaşantı yeteneklerini içermektedir. Bireylerin öğrenme stillerini tek bir yetenek belirlememekteyken her bireyin öğrenme stilini bu dört öğrenme yeteneğini bileşkesi belirlemektedir. Kolb'un geliştirmiş olduğu öğrenme stili envanteri Aşkar ve Akkoyunlu tarafından yapılan çalışma sonucu Türkiye'de kullanılabilir hale getirilmiştir. Bu envanterin

uygulanmasından sonra bulunan puanlar bireyin hangi öğrenme stiline sahip olduğunu göstermektedir. Bu öğrenme stilleri; Değiştiren, Özümseyen, Ayrıştıran ve yerleştiren öğrenme stilleridir.

Değiştiren Öğrenme Stili: Bu stile sahip bireylerin somut yaşantı ve yansıtıcı gözlem yetenekleri baskındır. Bu bireylerin en belirgin özellikleri arasında düşünme yeteneği, anlam ve değerlerle ilgili olmalarıdır. Bu bireyler somut durumları gözden geçirerek aralarında anlamlı ilişkiler kurabilme ve bu ilişkileri etkili bir şekilde organize edebilme yeteneklerine sahiptirler. Bu bireyler nesnel, sabırlı, dikkatlidirler fakat bir eylemde bulunmaktan kaçınırlar. Düşüncelerini şekillendirirken kendi duygu ve düşünce süzgeçlerinden geçirirler. Bu bireyler beyin fırtınası tekniğinde iyi bir performans gösterebilmektedirler.

Özümseyen Öğrenme Stili: Bu stile sahip bireyler de baskın olan öğrenme yetenekleri yansıtıcı gözlem ve soyut kavramsallaştırmadır. Kavramsal modelleri oluşturabilmeleri bu bireylerin en önemli özellikleri arasında yer almaktadır. Bu bireyler sosyal konular üzerine odaklanmaktan ziyade soyut kavramlar ve fikirler üzerine odaklanmayı daha çok tercih ederler. Düşünerek ve izleyerek öğrenirler.

Ayrıştıran Öğrenme Stili: Soyut kavramsallaştırma ve aktif yaşantı yetenekleri gelişmiş bireyler ayrıştıran öğrenme stiline sahip bireylerdir. Bu öğrenme stiline sahip bireylerde karar verme, problemlere çözümler üretme ve fikirlerin mantıksal analizlerini yapma becerileri gelişmiştir. Bu öğrenme stilini kullanan bireyler geleneksel zekâ testlerinde yüksek puanlar almaktadır. Bu stili kullanan bireyler sosyal ve bireyler arası konuların yerine problem çözme konularında başarılıdırlar.

Yerleştiren Öğrenme Stili: Somut yaşantı ve aktif yaşantı yetenekleri baskın olan bireylerde yerleştiren öğrenme stiline rastlanmaktadır. Bu bireyler yeni bir şeyler yapma, yeni deneyimler içerisinde olma gibi özelliklere sıkça rastlanmaktadır. Bu bireyler fırsatları ararlar ve risk alırlar. Yerleştiren stile sahip bireyler değişikliklere karşı kendilerini çok iyi adapte ederler. Öğrenme esnasında açık fikirlidirler ve değişikliklere açıktırlar.

Bu çalışmanın amacı, 2013-2014 eğitim-öğretim yılı güz dönemi Tokat ve Amasya illerindeki özel ve devlet okullarına devam eden ortaokul öğrencilerinin öğrenme stilleri profillerini belirleyerek öğrenme stillerini cinsiyet, genel başarı durumu, okul türü değişkenleri açısından incelemektir. Bu amaçla aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır;

- 1) Ortaokul öğrencilerinin devam ettikleri okul türü ile öğrenme stilleri arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
- 2) Ortaokul öğrencilerinin cinsiyetleri ile öğrenme stilleri arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
- 3) Ortaokul öğrencilerinin genel başarı durumları ile öğrenme stilleri arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?

YÖNTEM

Araştırma ilişkisel tarama modelinde betimsel bir çalışmadır. Tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekli ile betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımıdır (Karasar, 2013:77).

Örnekleme

Araştırmanın çalışma grubunu 2013-2014 eğitim-öğretim yılı güz dönemi Tokat ve Amasya illerindeki özel ve devlet okullarına devam eden N=428 ortaokul öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırmaya katılan öğrencilerin %52,6'i erkek (N=225), %47,4'si kız (N=203) öğrencilerden oluşmaktadır. Cinsiyet, devam ettikleri okul türü, sınıf seviyesine ile ilgili ayrıntılı ait betimsel istatistikler Tablo 1'de verilmiştir.

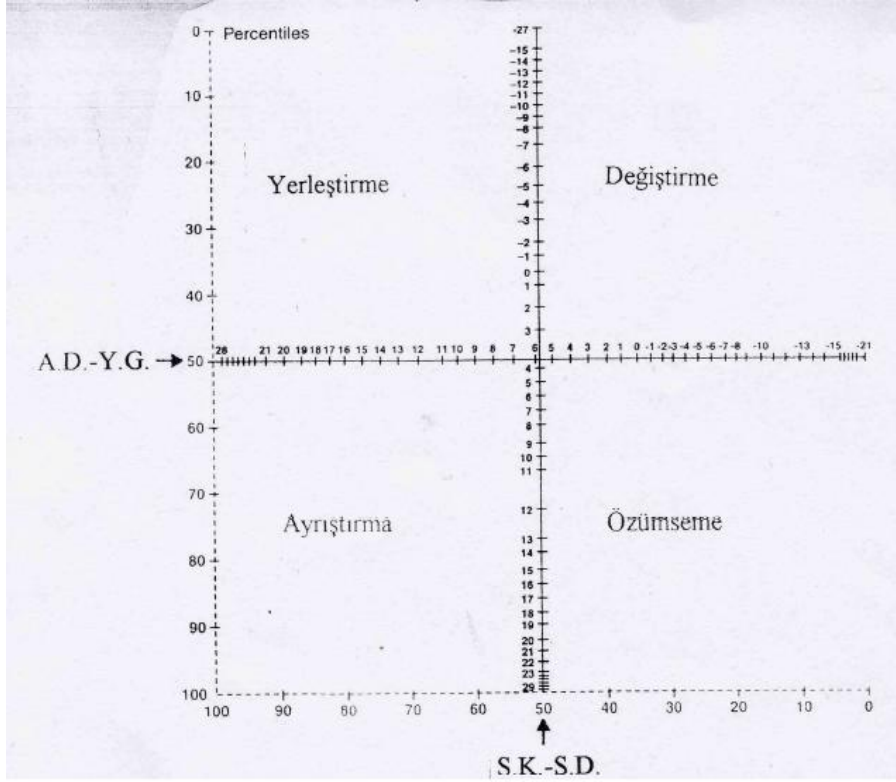
Tablo 1. Çalışmaya katılanların demografik özellikleri

Sınıf seviyesi			Okul Türü		Toplam
			Devlet	Özel	
5.Sınıf	Cinsiyet	Erkek	37	20	57
		Kız	28	8	36
	Toplam		65	28	93
6.Sınıf	Cinsiyet	Erkek	13	17	30
		Kız	13	16	29
	Toplam		27	33	59
7.Sınıf	Cinsiyet	Erkek	30	23	53
		Kız	43	18	61
	Toplam		73	41	114
8.Sınıf	Cinsiyet	Erkek	67	18	85
		Kız	64	13	77
	Toplam		132	31	162

Veri Toplama Aracı

Veri toplama aracı olarak “Kolb Öğrenme Stilleri Envanteri” ve “Kişisel Bilgi Formu” kullanılmıştır. 1985, 1993, 1999 ve 2005 yıllarında Kolb Öğrenme Stilleri Envanteri’nin güvenilirlik ve geçerlilik çalışmaları yapılmıştır (Akt. Genç ve Kocaarslan, 2013:333). Kullanılan öğrenme stilleri envanterinin Türkçeye çevrilmesi 1993 yılında Buket Akkoyunlu ve Peter Aşkar tarafından yapılmıştır (Genç ve Kocaarslan, 2013:333). Envanter 12 soruluk bir envanter olup her sorunun dört seçeneği vardır. Her bir seçenek birden dörde kadar puan değeri almaktadır. Uygulanan envanterden alınabilecek en az puan 12 olup en çok puan 48’dir. (Genç ve Kocaarslan, 2013:334)

Puanlamalar yapıldıktan sonra birleştirilmiş puanlar Soyut Kavramsallaştırma (SK)-Somut Yaşantı (SY) ve Aktif Deneyim (AD) -Yansıtıcı Gözlem (YG) şeklindedir. Yapılan işlem sonucunda puanlar -36 ile +36 arasında değişmektedir (Akkoyun-Aşkar, 1993, Akt. Gencel, 2007:131).

Şekil 2. KÖSE III Koordinat Sistemi (Kolb, 1999: 6, Akt. Gencil, 2007:131)

Verilerin Analizi

Veriler SPSS bilgisayar programı ile analiz edilmiştir. Çalışma grubu N=428 kişi olduğu için Kolmogorov-Smirnov normallik testi yapılmış olup, bu analiz sonucunda verilerin normal dağılım özelliği göstermediği belirlenmiştir ($p > 0,05$). Bu nedenle analizler için parametrik olmayan istatistiksel analizlerden yararlanılmıştır.

BULGULAR

Araştırma sorularına bağlı olarak elde edilen veriler sırasıyla bu bölümde sunulmuştur.

1. Ortaokul öğrencilerinin cinsiyetleri ile öğrenme stilleri arasındaki ilişkiye ait bulgular:

Öğrenme stillerinin cinsiyete göre dağılımı Tablo 2' de verilmiştir.

Tablo 2. Öğrenme stillerinin cinsiyete göre dağılımı

	Öğrenme Stilleri									
	Ayrıştırıran		Değiştiren		Özümseyen		Yerleştiren		TOPLAM	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Erkek	84	37,3	54	24	54	24	33	14,7	225	100
Kız	84	41,4	35	17,2	48	23,6	36	17,7	203	100
Toplam	168	39,3	89	20,8	102	23,8	69	16,1	428	100

Tablo 2'deki sonuçlara göre erkek öğrencilerin en fazla Ayrıştırıran en az Yerleştiren kız öğrencilerin ise en fazla Ayrıştırıran en az Değiştiren öğrenme stiline sahip olduğu görülmektedir. Cinsiyet farkı gözetmeksizin öğrencilerin en fazla Ayrıştırıran en az ise Yerleştiren öğrenme stiline sahip olduğu görülmektedir. Ortaokul öğrencilerinin cinsiyetleri ile öğrenme stilleri arasındaki ilişkiye ait bulgular Tablo 3' de sunulmuştur.

Tablo 3. Cinsiyet değişkenine ilişkin Mann Whitney-U Testi sonuçları

Cinsiyet	N	Sıra Toplamı	Sıra Ortalaması	U	Z	p
Erkek	225	48261,00	214,49	22836,0	-,001	0,999
Kız	203	43545,00	214,51			
Toplam	428					

Tablo 3' deki Mann Whitney-U testi sonuçları incelendiğinde erkek ve kız öğrencilerin öğrenme stilleri arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır (U=22836; p> 0,05). Tablo 2 ve Tablo 3'deki veriler ışığında erkek ve kız öğrencilerin öğrenme stilleri birbirine benzer özellik göstermektedir.

2. Ortaokul Öğrencilerinin Genel Başarı Durumları İle Öğrenme Stilleri Arasındaki İlişkiye Ait Bulgular

Araştırmanın ikinci alt problemine ait bulgular Tablo 4’de ve Tablo 5’de sunulmuştur.

Tablo 4. Öğrencilerin öğrenme stillerine ilişkin Kruskal Wallis test sonuçları

Öğrenme stilleri	N	Sıra Ortalamaları	sd	χ^2	p
Ayrıştıran	168	219,78	3	5,533	0,137
Değiştiren	89	187,74			
Özümseyen	102	226,77			
Yerleştiren	69	218,03			
Toplam	428				

Tablo 4’ deki Kruskal Wallis test sonuçları incelendiğinde, öğrencilerin sahip olduğu öğrenme stilleri ile genel başarı ortalamaları arasında anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmüştür ($\chi^2=5,533$; (3, N=428), $p>0,05$). Bu sonucu Tablo 5’deki verilerin destekler nitelikte olduğu görülüyor. Tablo 5’de ortaokul öğrencilerinin öğrenme stillerine göre akademik başarı puanı ortalamaları verilmiştir. Tablo 5 incelendiğinde ortaokul öğrencilerinin sahip olduğu öğrenme stillerine göre akademik başarı ortalamalarının birbirine yakın olduğu görülmektedir.

Tablo 5. Öğrencilerin öğrenme stillerine ilişkin başarı ortalamaları

Öğrenme Stili	Başarı Ortalaması	N	Standart Hata
Ayrıştıran	77,66	168	14,64
Değiştiren	73,27	89	16,80
Özümseyen	78,10	102	16,76
Yerleştiren	77,08	69	16,28
Toplam	76,76	428	15,94

3. Ortaokul Öğrencilerinin Devam Ettikleri Okul Türü İle Öğrenme Stilleri Arasındaki İlişkiye Ait Bulgular

Araştırmanın üçüncü alt problemine ait bulgular Tablo 6 ve Tablo 7 'da sunulmuştur.

Tablo 6. Okul türüne göre Ki-Kare testi sonuçları

Okul tipi	N	χ^2	sd	p
Devlet	295	9,73	3	0,021
Özel	133			
Toplam	428			

Tablo 6'de ki-kare test sonuçları incelendiğinde ortaokul öğrencilerinin devam ettikleri okul türü ile öğrenme stilleri arasında anlamlı farklılık olduğu görülmektedir ($\chi^2=9,728; (3, N=428)p<0,05$). Bu farklılığın devlet okulları lehine olduğu görülmektedir.

Tablo 7. Ortaokul öğrencilerinin okul türüne göre öğrenme stillerinin dağılımı

	Öğrenme Stilleri									
	Ayrıştırıran		Değiştiren		Özümseyen		Yerleştiren		TOPLAM	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Devlet Okulu	130	44,1	54	18,3	66	22,4	45	15,3	295	100
Özel Okul	38	28,6	35	26,3	36	27,1	24	18	133	100
Toplam	168	39,3	89	20,8	102	23,8	69	16,1	428	100

Tablo 7 ise öğrencilerin sahip öğrenme stillerinin devam ettikleri okul türüne göre frekans ve yüzde dağılımı verilmiştir. Tablo 7' deki veriler her iki okul türünde de en çok tercih edilen öğrenme stilinden en az tercih edilen öğrenme stiline doğru bir sıralama yapılacak olursa bu sıralamanın ayrıştırıran, özümseyen, değiştiren, yerleştiren şeklinde olduğu görülmektedir.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Bireyler öğrenmeyi farklı şekillerde gerçekleştirmektedir. Bireylerde bulunan özelliklere göre değişen öğrenme stilleri vardır. Öğrenme stilleri bireyin öğrenirken tercih ettiği yani kendisi için en kolay, en verimli yolu temsil etmektedir.

Araştırmanın birinci alt problemi doğrultusunda öğrencilerin sahip olduğu öğrenme stiline göre dağılımı ve öğrencilerin sahip oldukları öğrenme stilleri ile cinsiyetlerinin arasındaki ilişki incelenmiştir. Buna göre erkek ve kız öğrencilerin en fazla Ayrıştırıcı öğrenme stiline; erkek öğrencilerin en az Yerleştirici kız öğrencilerin ise Değiştiren öğrenme stiline tercih ettikleri görülmüştür. Buna göre erkek ve kız öğrencilerin tercih ettikleri öğrenme stili frekans ve yüzdelerine bakıldığında sonuçların birbirine benzer olduğu görülmektedir. Frekans ve yüzde tablolarından elde edilen bu bulgunun analizi için yapılan test sonucu öğrencilerin cinsiyetleri ile tercih ettikleri öğrenme stilleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark olmadığını göstermektedir. Elde edilen bu sonucu literatürde destekleyen pek çok çalışmanın olmasının (Arslan ve Babadoğan, 2005; Kaya, Bozaslan ve Durdukoca; 2012) yanı sıra öğrenme stili ile cinsiyet arasında anlamlı bir fark bulunduğunu belirten çalışmalarda mevcuttur (Ekici, 2013). Öğrenme stili ile cinsiyet arasında farklılığı inceleyen farklı araştırmalar arasında ortaya çıkan bu çelişkili durumun sebebi araştırmaların çalışma gruplarının farklılıkları olabilir (Topuz ve Karamustafaoğlu, 2013).

Araştırmanın ikinci alt problem doğrultusunda, öğrencilerin sahip olduğu öğrenme stili ile akademik başarıları incelenmiştir. Öğrencilerin akademik başarılarını gösteren puan ortalamalarını tercih ettikleri öğrenme stillerine göre incelendiğinde başarı ortalamalarının birbirine benzer olduğu görülmektedir. Yapılan test sonucu bu bulgu destekler niteliktedir. Yani öğrencilerin sahip olduğu öğrenme stili ile akademik başarıları arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Araştırma sonucunda elde edilen bu bulguyu destekler nitelikteki çalışmalar bulunmaktadır (Ekici, 2013; Kılıç ve Karadeniz, 2004). Başarı anlamlı öğrenmeler sayesinde gerçekleşir. Bireylerin öğrenmeyi tercih ettikleri yollar birbirinden farklıdır. Buda her bireyin birbirinden farklı öğrenme

stiline sahip olabileceği anlamına gelmektedir. Araştırmadaki ortaokul öğrencilerinin tercih ettikleri birbirinden farklı öğrenme stili frekans ve yüzde tablolarında görülmektedir. Ancak akademik başarı ile öğrenme stilleri arasında anlamlı farklılık bulunan çalışmalarda bulunmaktadır (Arslan ve Babadoğan, 2005; Peker, 2003). Literatürde yer alan araştırmalardaki bu sonuçların farklılığının sebebi çalışma grubu, akademik başarıyı ölçmek için kullanılan ölçme ve değerlendirme yöntemlerin, farklılıklarından kaynaklanabilir.

Çalışmanın üçüncü alt problemi doğrultusunda öğrencilerin devam ettikleri okul türü ile sahip oldukları öğrenme stilleri incelenmiştir. Buna göre öğrencilerin sahip oldukları öğrenme stilleri ile devam ettikleri okulun devlet okulu veya özel okul olması açısından anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Bu farklılığın ise devlet okulları lehine olduğu görülmektedir. Öğrenme stillerinin okul türüne göre dağılımını gösteren frekans ve yüzde tablosu incelendiğinde her iki okul türünde de en çok tercih edilen öğrenme stilinden en az tercih edilen öğrenme stiline doğru bir sıralama yapılacak olursa bu sıralamanın ayırıştırıcı, özümseyen, değiştiren, yerleştiren şeklinde olduğu görülmektedir. Yani her iki okul türünde de öğrenme stillerinin benzer bir dağılım gösterdiği görülmektedir. Bireylerde öğrenme olayı gerçekleşirken kişisel farklılıkların yanı sıra öğrenmede kullanılan yöntem ve teknikler, öğrenme ortamının fiziksel özellikleri, öğretim programı gibi pek çok faktörün de önemli ölçüde etki vardır (Park ve Hannafin,1994; Jonassen, 1986; Akt. Kılıç ve Karadeniz,2004) .Bu bakımdan hem devlet okulunda hem de özel okulda öğrencilerin sayıca en çok ayırıştırıcı en az ise yerleştiren öğrenme stilini tercih etmelerinin bireylerin kişisel özelliklerinden çok uygulanan öğretim programının aynı olması yine öğrenci merkezli öğretim yöntem ve tekniklerinin kullanılmasından kaynaklanabilir. Özellikle her iki okul türünde de uygulamaya ve aktif yaşantıya dayalı olan ayırıştırıcı öğrenme stilinin en fazla; sezgisel öğrenmeye dayalı olan yerleştiren öğrenme stilinin ise en az tercih edilmesi öğretim programı gereği uygulanan öğrenci merkezli öğretim yöntem ve tekniklerinden bir sonucu olabilir.

ÖNERİLER

Sonuç olarak ortaokul öğrencilerinin farklı öğrenme stillerine sahip oldukları görülmektedir. Eğitim öğretim faaliyetlerinin olabildiğince verimli olması açısından dersler farklı öğrenme stiline sahip öğrencilerin ihtiyaçlarını dikkate alınarak planlanmalıdır. Bu bağlamda okullarda görevli öğretmenlerin öğrenme stilleri hakkında sahip oldukları mevcut bilgi birikimleri ortaya çıkarılmalı ve şayet gerek duyuluyorsa öğretmenler öğrenme stilleri konusunda hizmet içi eğitime tabi tutulmalıdır. Okullarda öğrenim gören her bir öğrencinin öğrenme stili ortaya çıkarılarak eğitim öğretim faaliyetlerinin planlamasında bu değışkende dikkate alınmalıdır.

KAYNAKLAR

- Arslan, B. ve Babadoğan, C. (2005). İlköğretim 7. ve 8. sınıf öğrencilerinin öğrenme stillerinin akademik başarı düzeyi, cinsiyet ve yaş ile ilişkisi. *Eurasian Journal of Educational Research*, 21, 35-48.
- Aşkar, P. ve Akkoyunlu, B. (1993). Kolb öğrenme stili envanteri. *Eğitim ve Bilim*, 87, 37-47.
- Brandt, R., (1990). On learning styles: A conversation with pat guild. *Educational Leadership*, 48(2), 10-13.
- Büyüköztürk, Ş. (2013). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı (18.Baskı)*. Ankara: Pegem Akademi.
- Can, Ş. (2011). Sınıf öğretmeni adaylarının öğrenme stilleri ile bazı değişkenler arasındaki ilişkinin araştırılması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 41, 70-82.
- Çepni, S. (2012). *Araştırma ve proje çalışmalarına giriş (6.Baskı)*. Trabzon
- Ekici, G. (2013). Gregorc ve Kolb öğrenme stili modellerine göre öğretmen adaylarının öğrenme stillerinin cinsiyet ve genel akademik başarı açısından incelenmesi. *Eğitim ve Bilim*, 38(167), 211-225.
- Gencel, İ.E. (2007). Kolb'un deneysel öğrenme kuramına dayalı öğrenme stilleri envanteri-III' Türkçe'ye uyarlama çalışması. *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 9(2), 120-140.
- Genç, M. ve Kocaarslan, M. (2013). Öğretmen adaylarının öğrenme stillerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi: Bartın Üniversitesi örneği. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 17(2), 324-347.
- Jonassen, D.H. (1986). Hypertext principles for text and courseware design. *Educational Psychologist*, 21(4). 269-292.
- Kaya, A., Bozaslan, H. ve Durdukoca, Ş.F. (2012). Öğretmen adaylarının öğrenme stilleri ile ders çalışma alışkanlıkları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(41), 131-146.
- Kılıç, E. ve Karadeniz, S. (2004). Cinsiyet ve öğrenme stilinin gezinme stratejisi ve başarıya etkisi. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24(3), 129-146.
- Kolb, D.A. (1984) *Experiential learning: Experience as the source of learning and development*. New Jersey: Prentice Hall, Inc., S.3., ([Http://Dhgm.Meb.Gov.Tr/Yayimlar/Dergiler/Milli_Egitim_Dergisi/157/Peker.Htm](http://Dhgm.Meb.Gov.Tr/Yayimlar/Dergiler/Milli_Egitim_Dergisi/157/Peker.Htm)) (Erişim Tarihi: 07. 01. 2014)
- Kolb, D.A. (1985). *Learning style inventory: Self scoring inventory and interpretation booklet*. Boston: Mcber And Company,
- Park, I. ve Hannafin, M. (1994). Empirically-based guidelines for the design of interactive multimedia, *Educational Technology Research and Development*, 41, 63-85.
- Peker, M. (2003). Kolb öğrenme stili modeli. *Milli Eğitim Dergisi*, 157, 185-192.
- Topuz, F.G. ve Karamustafaoğlu, O. (2013). Öğrenme stillerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi: Fen bilgisi öğretmen adayları. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21, 30-46.